

MAKRO GÖRÜŞ

Sanayi Üretimi

Eylül 2018

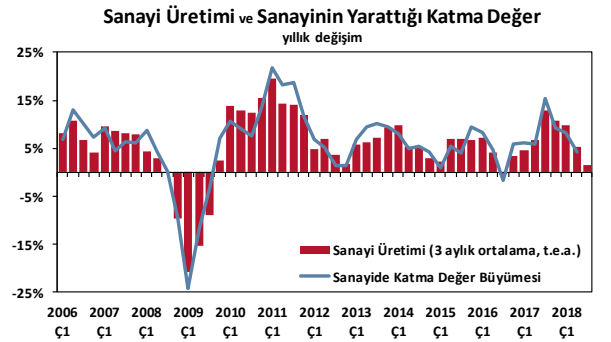
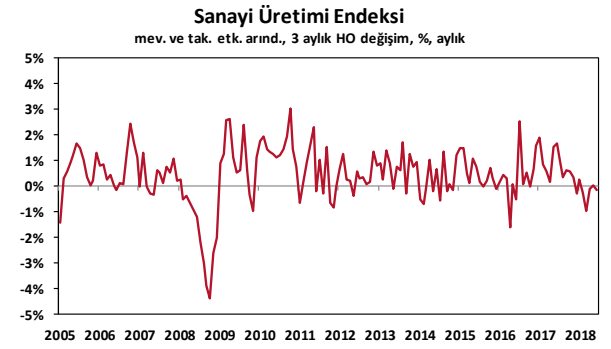
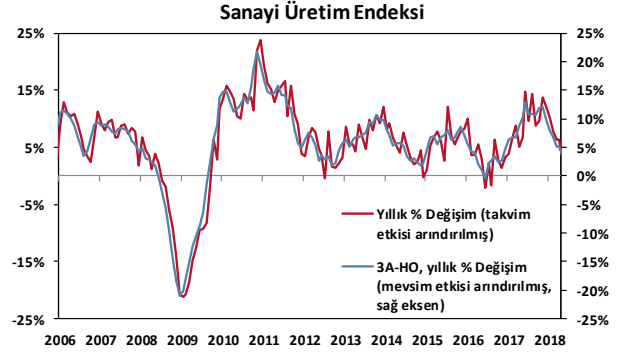
Can Uz

uzz@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

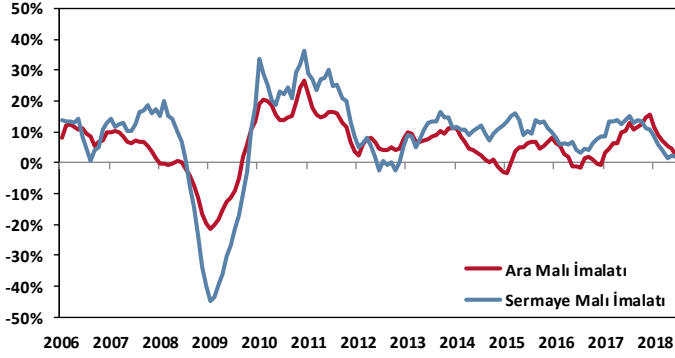
TÜİK verilerine göre Eylül ayında sanayi üretimi geçen yılın aynı ayına göre %2,7 geriledi. Eylül ayı rakamları neticesinde sanayi endeksi iki yıl sonra ilk defa yıllık bazda geriledi. Endeksin daralmasında imalat sanayindeki %3,2'lik düşüş başta olmak üzere elektrik ve gaz üretim/dağıtımında %1,3'lük gerileme etkiliydi. Madencilik sektöründe üretim ise yıllık bazda %5,0 yükseldi. Ara malı ve dayanıklı tüketim malları üretiminde gerileme Ağustos sonrasında Eylül ayında da devam ederken sermaye malı üretimi ise üçüncü çeyrekte ilk kez gerilemiş oldu. Yıllık bazda %1,2 artan dayanıksız tüketim malları üretimi ile %0,7 yükselen enerji üretimi manşet endeksteeki zayıflığı bir miktar sınırladı. Bu sonuçlarla ilk çeyrekte %9,9 ve ikinci çeyrekte %5,2 yükselmiş olan sanayi üretimi üçüncü çeyrekte, öncü göstergelerle uyumlu olarak, %1,5 büyüme kaydetti ve yavaşladı. Bu verinin işaret ettiği üzere **yılın üçüncü çeyreğinde Türkiye ekonomisinin pozitif ancak %1,1 ile sınırlı bir büyüme kaydetmesini öngörmekteyiz.**

İç piyasaya yönelik üretimi ağırlıklı olan sektörlerde üretim kayıpları dikkat çekti. Mobilya, metalik olmayan mineraller (cam ürünleri, çimento), elektrikli teçhizat (elektrikli ev aletleri) gibi sektörlerde üretim sert bir şekilde daraldı. Hatırlanacağı üzere, hükümet 1 Kasım- 31 Aralık dönemi için mobilya sektöründe KDV oranını %18'den %8'e, beyaz eşyada uygulanan ÖTV oranlarını %0'a indirmiş 1,600 cc altı motorlu araçlarda ise ÖTV uygulamasında 15'er puanlık indirim gitmişti. Ara malı üretimi tarafında ise ana metal sanayi ve fabrikasyon metal ürünlerde ikinci çeyrek sonunda başlayan zayıflık devam etti. Bu veriler ekonominin içinden geçtiği dengelenmeye ışık tutmaktadır. **Yılın son çeyreğinde de sanayi aktivitesinin performansını ihracat sektörleri belirleyecektir.** Mevsimsel etkilerine göre düzeltilmiş dönemsel verilerde görülen zayıflık -dayanıklı tüketim malı üretimi hariç- tüm ana sektörlerde yayılırken manşet endeks Ağustos ayına kıyasla %2,7 geriledi. Böylece dönemsel sanayi büyümesi üçüncü çeyrekte -0,2% ile bir önceki çeyreklik döneme kıyasla yatay negatif kalmış oldu.

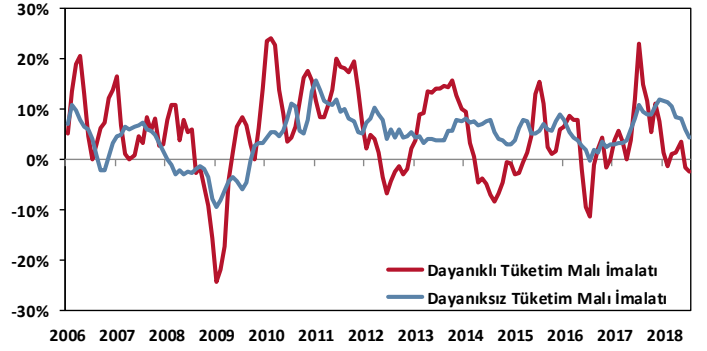

SANAYİ ENDEKSİ (takvim etkisi arındırılmış, yıllık % değişim)	2016				2017				2018		
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ç2	Ç3
Toplam Sanayi	7.1%	4.0%	-0.5%	3.5%	4.6%	6.8%	12.9%	10.7%	9.9%	5.2%	1.5%

Ara Malı İmalatı	6.5%	2.0%	-1.7%	1.2%	3.2%	6.5%	12.8%	12.7%	11.6%	5.5%	-0.2%
Dayanıklı Tüketim Malı İmalatı	6.5%	7.9%	-11.4%	4.5%	3.9%	0.2%	23.0%	5.6%	17.9%	1.3%	-2.5%
Dayanıksız Tüketim Malı İmalatı	7.9%	3.9%	-0.2%	3.7%	3.1%	3.8%	10.9%	9.1%	11.8%	8.6%	4.5%
Sermaye Malı İmalatı	7.9%	6.1%	3.2%	6.4%	8.7%	14.0%	15.0%	13.4%	8.7%	1.6%	0.7%

İmalat Sanayi	7.5%	3.9%	-0.5%	3.3%	4.3%	6.8%	13.1%	11.2%	10.2%	5.1%	1.1%
Madencilik ve Taşocaklığı	2.9%	0.8%	-6.3%	1.7%	3.6%	8.7%	13.4%	7.5%	16.2%	9.9%	6.7%
Enerji	5.7%	6.3%	3.7%	6.3%	7.6%	6.0%	10.2%	4.2%	3.3%	3.8%	2.8%
Elektrik, Gaz, Buhar	4.7%	7.1%	3.3%	7.3%	8.5%	5.2%	11.1%	6.0%	3.6%	3.5%	1.7%

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Sanayi Üretimi Ana Üretim Grupları
takv. etk. arınd., 3 aylık HO değişim, %, yıllık

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Sanayi Üretimi Ana Üretim Grupları
takv. etk. arınd., 3 aylık HO değişim, %, yıllık

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

	Değişim (m.e.a., aylık)			Değişim (t.e.a., yıllık)		Değişim (arındırılmamış, 12 aylık HO)	
	Temmuz 18	Ağustos 18	Eylül 18	Eylül 17	Eylül 18	Aralık 17	Eylül 18
SANAYİ ENDEKSİ	3.7%	-1.3%	-2.7%	14.4%	-2.7%	8.9%	6.4%
Ara Mali İmalatı	2.5%	-2.0%	-2.9%	13.8%	-4.8%	8.9%	6.9%
Dayanıklı Tüketim Mali İmalatı	5.7%	0.5%	7.0%	33.1%	-4.4%	8.0%	1.0%
Dayanaksız Tüketim Mali İmalatı	5.2%	-2.9%	-1.3%	12.3%	1.2%	7.0%	8.1%
Enerji	2.3%	-0.4%	-2.8%	11.8%	-0.7%	7.0%	3.4%
Sermaye Mali İmalatı	4.2%	1.5%	-6.8%	14.6%	-4.1%	12.8%	5.7%
Madencilik ve Taşocakçılığı	3.6%	-0.9%	-0.8%	16.3%	-1.3%	7.0%	6.4%
05-Kömür ve linyit çıkartılması	3.6%	-3.0%	-2.9%	14.1%	-7.3%	9.9%	6.4%
06-Ham petrol ve doğalgaz çıkarımı	3.6%	-4.7%	-1.0%	14.1%	-4.0%	10.9%	6.1%
07-Metal cevherleri madenciliği	11.7%	9.2%	-19.0%	3.2%	8.7%	12.4%	8.9%
08-Diğer madencilik ve taşocakçılığı	-1.6%	5.1%	-1.3%	15.1%	5.0%	8.9%	9.4%
İmalat Sanayi	-2.7%	7.1%	-4.1%	8.3%	11.1%	9.1%	10.4%
10-Gıda ürünleri	1.4%	0.9%	-3.1%	3.7%	2.3%	0.9%	10.9%
11-İçecekler	-6.0%	1.4%	8.4%	26.7%	2.9%	6.3%	9.4%
12-Tütün ürünleri	0.3%	7.0%	-4.0%	14.3%	4.6%	11.7%	8.9%
13-Tekstil ürünleri	4.1%	-1.7%	-2.8%	14.4%	-3.2%	9.0%	6.5%
14-Giyim eşyaları	3.3%	-0.3%	-3.2%	19.8%	-2.3%	8.5%	9.4%
15-Dericilik	3.7%	-5.5%	9.3%	7.4%	22.8%	8.9%	14.4%
16-Ağaç, ağaç ve mantar ürünleri	-10.3%	0.9%	0.2%	0.5%	4.8%	-1.9%	13.0%
17-Kağıt ve kağıt ürünleri	3.5%	-1.7%	-1.9%	13.2%	-1.1%	6.2%	6.0%
18-Kayıtlı medyamn basılması	5.8%	-1.7%	-1.3%	5.8%	3.8%	4.9%	8.6%
19-Kok kömürü ve rafine petrol	6.5%	-7.6%	-1.8%	8.5%	-7.6%	9.7%	3.0%
20-Kimyasallar ve kimyasal ürünler	0.1%	-1.7%	-5.1%	16.1%	-17.3%	8.0%	-2.6%
21-Temel eczacılık ürünleri	-2.1%	3.8%	1.8%	15.0%	3.7%	8.8%	3.5%
22-Kauçuk ve plastik	5.2%	-1.3%	0.6%	12.4%	7.9%	4.5%	7.7%
23-Diğer metalik olmayan mineral ürünler	8.3%	-2.0%	-6.5%	2.7%	-9.6%	0.6%	-13.5%
24-Ana metal sanayi	1.3%	0.6%	-5.4%	11.4%	-2.0%	6.6%	10.6%
25-Fabrikasyon metal ürünler	15.0%	-16.5%	5.4%	2.1%	7.5%	7.4%	6.1%
26-Bilgisayar, elektronik ve optik ürünler	3.2%	-3.1%	-2.0%	14.8%	-3.7%	11.1%	7.9%
27-Elektrikli teçhizat	5.6%	-5.1%	-5.1%	13.5%	-9.6%	9.5%	7.5%
28-Başka yerde sınıflandırılmamış makine	2.0%	-2.4%	-2.2%	8.4%	-8.0%	5.9%	5.2%
29-Motorlu kara taşıtı, treyler (römork)	1.5%	-2.1%	-3.3%	14.0%	-8.3%	12.0%	5.5%
30-Diğer ulaşım araçları	-1.1%	17.4%	-13.4%	16.9%	-4.8%	13.7%	10.3%
31-Mobilya imalatı	7.4%	-2.9%	-5.8%	9.5%	-7.2%	9.2%	2.8%
32-Diğer imalatlar	4.1%	-3.0%	-1.6%	20.3%	-9.2%	9.5%	6.5%
33-Makine ve ekipmanların kurulumu	0.2%	-11.0%	6.3%	14.6%	-4.1%	17.2%	5.0%
Elektrik, Gaz, Buhar	15.4%	27.1%	-34.2%	1.3%	25.3%	17.7%	11.4%

Kaynak:TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

Ekonomik Araştırmalar M¼d¼rl¼g¼

arastirma@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2018 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngör¼len bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahh¼d¼nde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters d¼şebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişmenin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

